

שים לב!

הואיל ועבר זמן רב

מהוצאת החוברת ויתכנו

שינויים בייצור

המכשירים אף בדגמים

שכתובים כאן לכן יש

לברר אצל משמרת

השבת ולא להסתמך על

הנכתב כאן

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי מידע ועדכונים

חשון תשע"ז

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"ז

מוצרי החשמל בשבת

בעידן הדיגיטלי

מידע ועדכונים

מהדורה ב' - מרחשון תשע"ו

יוצא לאור בסייעתא דשמיא על ידי

משמרת השבת - 0722-164422

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

על העידן הדיגיטלי

בשנים האחרונות חלה מהפכה של ממש במוצרי החשמל.

מבחינת צורת הפעולה - דיגיטלי מורכב ולא מכני פשוט. גם משחק אלקטרוני קטן כמו סביבון מנגן מכיל שבבים עם תוכנות דיגיטליות מסועפות ומורכבות.

מבחינת צורת ההפעלה - בעבר היה הכול בהפעלה יזומה - באמצעות לחצנים. היום העולם עובר יותר ויותר להפעלה אוטומטית, חיישני נפח ותזוזה, רגשי טמפרטורה, חיישני לחות ועוד.

מבחינת מזעור הרכיבים - קיימים חיישני טמפרטורה בגודל מילימטר בודד, רכיבים רבים מוסווים בתוך המוצרים ואינם נראים לעין. לכן נדרשת מקצועיות רבה לעמוד על קיומם ותכונותיהם. שבבים בני כמה מילימטרים מכילים אלפי, או אפילו רבבות פקודות חשמליות, תנאים וצירופי קודים.

מבחינת צורת בניית המוצרים - הרכיבים הדיגיטליים נבנים חלקים על גבי חלקים שמכילים יחידות הנכנות במפעלים שונים שמייצרים מיליוני מוצרים זהים ומועברים לצרכים מגוונים. כל רכיב יכול להכיל מיליוני פקודות מורכבות שחוברו על ידי כמה צוותים ללא קשר אחד לשני, כשגם הם עצמם מתבססים על חלקים קודמים (רוטינות) שאינם יודעים את כל פעולותיהם, אלא רק את הרלוונטי לעבודתם. מחירי המוצר הזולים, מושגים אודות לטכנולוגיות העתקה פשוטות ולייצור המוני של מוצרים בסין.

מסיבה זו פעמים רבות יצרן המכשיר עצמו אינו מודע לכל הפונקציות של הרכיבים הדיגיטליים (שלפעמים מיוצרים במפעל במדינה אחרת על ידי סודות מקצועיים), או לצורות פעולתו המדויקת של המכשיר. קל וחומר שהיבואן אינו יודע, ועל אחת כמה וכמה שאין באפשרותם של המוכרים והטכנאים להיות בקיאים ברכיבים השונים ובפונקציות שלהם.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

רוב המוצרים מגיעים כל זמן מה בגרסה מעודכנת ('וריאציה') כאשר כמעט בלתי אפשרי לעקוב אחר השינויים והעדכונים שנעשו.

נדרשת מומחיות מיוחדת וסייעתא דשמיא רבה, כדי לאתר ולעמוד על כל הרכיבים השונים הרלוונטיים לנידונים ההלכתיים של מוצרים בשבת. בהמשך יובאו כמה דוגמאות כטיפה מים המכשלות שעלולים להיות ללא בדיקה מקצועית של מומחים יראי שמיים.

כל זה נכון הן למוצרים ביתיים, כמו מקררים, מקפיאים, מזגני אינוורטר, מיחמים, תאורה, מערכות סינון, מיני ברים, כיריים גז, מערכות חימום שונות ועוד.

הן למוצרים הנלווים לבית כמו מדי מים, משאבות מים, מערכות אזעקה ועוד.

הן בחוץ, כמו פנסי רחוב, שערים ודלתות אוטומטיים, מערכות שונות בבתי מלון ועוד.

והן בצרכים מיוחדים, כמו מוצרי עזר לנכים ומוגבלים, לחצני קריאת צוות סיעודי, אזיקים אלקטרוניים ועוד.

עמל עצום מושקע בעניין על ידי משמרת השבת. בין במחקר הטכני עם טובי המומחים והמהנדסים, בין בבירורים ההלכתיים עם גדולי הפוסקים וגדולי מורי ההוראה, בין בריכוז מאגרי מידע מפורטים והנגשתם לציבור, בין בפיתוח התקנים ומוצרים ללא נידונים של איסורי שבת, בין במתן אישורי כשרות הדורשים מחקר ופיקוח, ובין במשימה לעורר את הציבור למכשלות המצויים ולפתרונם.

הגישה הכללית של משמרת השבת באישור ובפיתוח מוצרים היא, לנתק באופן פיזי ומוחלט את כל החיישנים והרישומים הדיגיטליים ולא להסתפק בשינויי תוכנה שיגרמו לכך שלא תהיה כל משמעות בשבת לרישומים. הסיבה המרכזית לעניין נעוצה במוסבר לעיל על כך שכמעט לא ניתן להגיע לכל האפשרויות הגלומות בכרטיסי הפיקוד השונים ולעמוד על משמעותן. פיקוח כזה היה מחייב לסמוך על בדיקות מדגמיות ללא בקרה אמיתית על כל המערכת.

להלן יפורטו הסברים על מגוון מוצרים ונקודות עדכון חשובות.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

רישום דיגיטלי

מחשב, או כל מוצר דיגיטלי, פועל על ידי כרטיס אלקטרוני (המכיל 'מיקרו קונטרולר' או 'מיקרו מעבד') שהוא לב הפיקוד והרישום הדיגיטלי.

'כרטיס' כזה מורכב ממיליארדי מעגלים חשמליים מיקרוסקופיים שבכל אחד מהם יש שני מצבים: $0 =$ לא פועל $=$ אין זרם ומתח חשמלי, או: $1 =$ פועל $=$ יש זרם ומתח חשמלי.

מצבים אלו מופעלים ע"י הפיכת תכונות החומר של המעגל המסוים ממצב בו תכונתו שאינו מוליך חשמל, למצב בו תכונתו להוליך חשמל. (טכנולוגית "טרנזיסטור").

(למעשה, גם בשעה שהמעגל במצב 0 קיים בו זרם ומתח מועט ["זרם זליגה"], אך זרם זה אין לו משמעות כלל. לשם השוואה, גם מפסק חשמלי המפעיל נורה ביתית ונמצא במצב כבוי, נדהיינו שהמעגל החשמלי פתוח פיזית והנורה איננה דולקת), קיים 'זרם זליגה' מסוים, דרך האוויר).

ה'רישום הדיגיטלי' מתבצע על ידי סדרות ארוכות של מעגלים כאלו שחלקם במצב 0 וחלקם במצב 1. כל סדרה כזו מורה על נתון מסוים, 'שפה' זו נקראת 'שפה בינארית'.

בעזרת סדרות אלו נעשות כל הפעולות של העולם הדיגיטלי: המחשב שומר כל נתון בעזרת סדרה מסוימת, כל תצוגה על המסך נובעת מסדרה כזו, כל תכנית או פעולה במכונת כביסה נובעת מסדרות שונות, כל פעילות של מיקרוגל דיגיטלי, טלפון סלולארי, מערכת טילים, מקרר דיגיטלי, מטוסים, רכבות, מזגנים ונגנים, הם על ידי 'שפה בינארית' שכזו.

הפעלת מכשיר באמצעים כאלו, אמנם אין בה חיבור חוטים ופרקים כלל, אך מתבצעת בפועל הכנסת זרם חשמל במעגלים רבים שהוא לא היה בהם קודם, (או שהיה 'זרם זליגה' חסר משמעות). הפעלה כזו אסורה ככל הפעלת מכשיר חשמלי, כל דעה כשיטתה. הסוברים שהדלקה וכיבוי של תאורת פלורוסנט (אף כאשר אין בו ניצוץ) אסורה מדאורייתא - הוא הדין כאן, והסוברים שמדרכן - הוא הדין כאן.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

לשיטת החזון איש, הדבר דומה למה שכתב במכתבו שיש בהפעלת מכשיר חשמלי איסור בונה מטעם שהוא "ממוות לחיים". בין מצד שמעביר את המעגלים שבכרטיס הדיגיטלי ממוות לחיים, ובין מצד המכשיר עצמו שמתעורר 'ממוות לחיים'.

לדוגמא: 'קלנועית' שלא פעלה, אך היה זרם מסוים בכרטיס הדיגיטלי. כעת לחצו על כפתור שבאמצעות הזרמת חשמל במעגלים שונים בכרטיס גרם לה להתחיל בנסיעה. האם משהו יאמר שכיון שהיה זרם כל שהוא במעגלים אחרים בכרטיס, אין כאן 'ממוות לחיים'?

גם לדעת הבית יצחק שהפעלת מכשיר חשמלי אסור משום 'מוליד ריח', הוא הדין כאן. (וכן כל דעה כשיטתה, יש שרצו לחדש שהחשמל הוא תולדת מכה בפטיש, או מבעיר, והוא הדין כאן).

מכל מקום, יש כאן **יצירה** חשובה מאין כמותה. המתיר יצירה כזו, לוקח על עצמו את הפעלת כל העולם בשבת כבחול. ניתן בשיטות אלו להפעיל כל מכשיר חשמלי, החל מתאורה, מכשירים ביתיים ומחשבים, דרך מכונות, רכבות ואוטובוסים, ועד מפעלים, מטוסים וטילים.

כדאי לדעת שאמנם אין כאן רישום וכתובה בשפה כל שהיא על גבי דף, (ובפשטות גם אין כאן דין 'רושם'), אך המילה 'רישום' מגדירה את הפעולה הדיגיטלית היטב והיא שימושית בהקשר זה גם בטכנולוגיה. בתכנות חלקי המערכות הדיגיטליות משתמשים בהגדרות של 'כתיבה' על חוטים מסוימים, ו'קריאה' על חבריהם. כיון שבעומק הדברים יש כאן 'שפה' של סימנים דיגיטליים המבטאים מידע.

גם בצד ההשקפתי, במצב כזה השבת תהפוך חלילה לחול ממש.

נתאר לעצמינו אברך כליל שבת, אחר שנולד בסעודה דבר 'חידוש', יקליד את חידושי התורה שלו באמצעות מסך מגע ללא תצוגת המילים על המסך, וביום ראשון ידפיסם... **הוא לא עשה דבר מלבד 'רישומים דיגיטליים'...** ניתן להפעיל כך את כל המכשירים בעולם, בשבת כבחול.

הרמב"ם כתב (פרק כ"ד מהלכות שבת הי"ב) שטעם איסור מוקצה הוא שלא יהיה טלטול בשבת כטלטול בחול כדי שלא יהיה כיום חול בעיניו ויבוא להגביה ולתקן

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

כלים מפינה לפינה או מבית לבית או להצניע אבנים וכיו"ב ונמצא שלא שבת ובטל הטעם שנאמר בתורה למען ינוח. ניתן לומר שכאן הדברים נכונים בקל וחומר.

מרב החזון איש התבטא פעם שאף ש'חילול שבת' נדחה מפני פיקוח נפש, 'ביטול השבת' אינו נדחה.

מרנן ה'מנחת יצחק', ה'קהלות יעקב', ה'אבי עזרי' וה'שבט הלוי' זצ"ל כתבו במכתב בשנת תשמ"ה:

"...מלבד אשר ההיתרים עצמם מפוקפקים עד מאוד - ואף [אם] היה דבר זה מותר מבחינת פרטי דיני שבת, בלי ספק שאי אפשר לשמור על תנאי ההיתרים - חוץ מזה עצם ההשתמשות בהיתרים אלו איסורו חמור מאוד משום דכל כי האי גוונא יש בזה הירוס ועקירת שמירת השבת ח"ו והפיכתה ליום של חול רח"ל, ולעשות פעולות רגילות כעין מלאכות ומכאן ועד למלאכות ממש המרחק קטן מאד. ואוי לנו אם הגענו לכל זאת".

במכתב שנכתב בשנת תשמ"ה בחתימת מרב הגראי"ל שטיינמן שליט"א עם תלמידי החזון איש מרב הגר"י שפירא, הגר"ג נדל, הגר"י וסרמן והגרמ"י דויטש זצ"ל ושיבדלח"ט הגר"ד לנדו, הגר"י בויאר והגר"א אברהם שליט"א:

"... ובעוד בדברי חז"ל מצאנו שגזרו וחזרו וגזרו להוסיף בשמירת השבת, אף בדברים שאין בהם סרך מלאכה כלל, הנה באו כיום להרוס ולעקור הכל, ולאפשר עשיית כל המלאכות בתחבולות שונות ..."

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

מקרים ומקפידים

במקרים מכניים, ככל שעולה הטמפרטורה במקרר מתקרבות מתכות בתרמוסטט (כיון שהחום גורם לגז האצור בתוכן להתפשט), עד שהם נוגעות זו בזו וסוגרות מעגל המפעיל את המדחס.

לכן כאשר המשתמש פותח את דלת המקרר בשעה שאינו עובד, במקרה שהחום הנכנס גרם מיד ליצירת מגע בין המתכות אכן נעשתה מלאכה, אולם במקרה שהמתכות רק החלו להתקרב זה לזה, נגרמה רק הקדמת ההפעלה. ואילו כאשר פותחים את דלת המקרר בשעה המעגל כבר סגור והמדחס פועל, הוא אינו גורם לעשיית מלאכה כלל, אלא רק להארכת זמן הפעולה של המקרר.

במקרים ובמקפידים דיגיטליים המצב שונה לחלוטין. כל פתיחת דלת עלולה לגרום באופן ישיר ומידי לשינויים חשמליים ורישומים דיגיטליים בחיישן הטמפרטורה (-התרמוסטט הדיגיטלי) וכרטיס הפיקוד.

כאשר אדם פותח את דלת המקרר - משתנית הטמפרטורה במקרר באופן מידי. חיישן הטמפרטורה בנוי כך שככל שהטמפרטורה גבוהה יותר הוא מעביר לכרטיס הפיקוד זרם חשמל חזק יותר (בטכנולוגיית n.t.c או t.c) או חלש יותר (בטכנולוגיית p.t.c). במקרים רבים חיישנים אלו מוטבעים בדפנות המקרר בצורה שאי אפשר לגלותם ללא אנשי מקצוע שהוכשרו במיוחד לכך. גם יבואני המקרר לא תמיד יודעים על קיומם של כל החיישנים.

כרטיס הפיקוד פועל כמו מחשב קטן שיש בו רישום דיגיטלי על ידי מיליוני מעגלים חשמליים כפי שהוסבר לעיל. על פי רישומים אלו מתפעל כרטיס הפיקוד את המדחס ואת כל מערכות המקרר, כגון מנוע הדמפר (תריס) המעביר את הקור מהמקפיא למקרר, מאווררים, גופי חימום להפשרה ועוד.

קיימים מספר סוגים נפוצים של התקני שבת. התקנים אלו - **לכל היותר** - גורמים שהרישום הדיגיטלי לא יקדים את הפעלת המדחס אלא רק יאריך את פעילותו, אך אינם מנטרלים כלל את השינויים החשמליים והרישומים הדיגיטליים הנגרמים על ידי האדם, וגם אינם הופכים אותם לחסרי משמעות (כיון שהם עדיין גורמים להארכת פעילות המנוע ועוד). התקן כזה אינו מועיל לדעת גדולי הפוסקים כיון שהרישומים הדיגיטליים **עצמם** אסורים בשבת (כאשר יש להם

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

משמעות כל שהיא). בהתקני "מהדרין" אחרים הרישום הדיגיטלי גורם גם להפעלת המדחס לאחר השהייה ולהסטת התריס החשמלי (דאמפר) המעביר את הקור למקרר.

ברוב המקרים לחצני הדלתות מפעילים מערכות נוספות מלבד הנורה. כגון מאוורר, ספירת פתיחות, נורות ביקורת שונות בכרטיס הפיקוד, טיימר להתרעה ועוד. בחלק מהמקרים לחצנים אלו מוטבעים בדלת ומופעלים בעזרת מגנט נסתר, כך שאין אפשרות לראותם. לפעמים אפילו יבואן המכשיר אינו מודע לכל הפונקציות הגלומות בו, או שאינו מודע כלל לקיומו של לחצן דלת ספציפי, דבר זה מסביר את העובדה שקיימים בשוק מקררים עם התקן שבת מובנה "מהדרין", שאינו מבטל השפעות שונות של לחצני הדלתות (!) כגון הדלקת נורת לד אינפרא אדום בכרטיס הפיקוד, בעת פתיחת דלת המקרר.

במקרים משוכללים יותר יש פעולות חשמליות נוספות, כמו צג דיגיטלי, חיישני קרח, מנוע אינוורטר ועוד.

הפתרונות

- להפעיל את המקרר לסירוגין על ידי שעון שבת, ולפתוח את המקרר רק בשעה שהוא מנותק מזרם החשמל.
- התקני שבת למקררים דיגיטליים המנתקים את כל החיישנים והלחצנים ניתוק פיזי ומוחלט ומפעילים את המקרר לפי תכניות שנקבעות מערב שבת. כך נמנעת כל השפעה של המשתמש על המערכות השונות של המקרר וניתן לפתחו בכל זמן.
 - ניתן להשיג מקרר 'בקו' בהכשר בד"ץ העדה החרדית.
 - התקן 'משמרת השבת' - ניתן להתקין על למעלה מחמש מאות דגמי מקררים ומקפואים דיגיטליים ולפתוח בכל זמן.
- בכל הפתרונות הנ"ל הוראת משמרת השבת היא לנעול את לחצני הדלתות מכמה סיבות: 1. כיון שיש דגמים בודדים שהפעלת המאוורר הנגרמת ע"י לחצני הדלתות אינה ע"י כרטיס הפיקוד ולכן לא ניתן לבטלה באמצעות התקן השבת. 2. ליתר זהירות ובטחון אם ההתקן לא יפעל כראוי או שישכחו להפעילו. 3. לחשוש לדעת המחמירים בסגירת מעגל חשמלי שאין בו זרם.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

- קיימים עדיין בשוק מיעוט מקררים מכניים: במקררים אלו רבים נוהגים לפתוח בשעה שעובד, ויש שהקלו לפתוח תמיד, ויש שהחמירו לא לפתוח גם בשעה שעובד אלא לעשות עוקף תרמוסטט. (במקררים עם הפשרה יש עוד צד חומרא, שפתיחת המקרר גם בשעה שהמנוע פועל, מקדימה את הפעלת מערכת ההפשרה [שיש בה גוף חימום עם חוט להט], כיון שההפשרה מופעלת לאחר זמן פעולה קצוב של המדחס).

מזגני אינוורטר

מזגנים רגילים עובדים תמיד בעצמת מנוע אחידה, ומגיעים לטמפרטורה המבוקשת על ידי הפעלת וכיבוי המנוע לסירוגין. לעומת זאת במזגני אינוורטר עצמת המנוע עצמה ניתנת לוויסות, והיא משתנה כל העת לפי טמפרטורת החדר ביחס לטמפרטורה הרצויה.

פעילות זו נעשית כמובן על ידי חיישן דיגיטלי מתקדם (המצוי גם במזגנים רגילים) שמעביר את נתוני הטמפרטורה לכרטיס פיקוד דיגיטלי שרושם את הנתונים ברישום דיגיטלי, בעזרת מיליוני מעגלים חשמליים מיניאטוריים.

פתיחת דלת או חלון בחדר בו מופעל מזגן אינוורטר גורמת בוודאות לשינויים חשמליים ורישומים דיגיטליים בתרמוסטט ובכרטיס הפיקוד שמתבטאים בשינוי עצמת פעילות המזגן, לשינויים אלו יש חשיבות גדולה, כיון שהם הם ייחודיותו של מזגן האינוורטר על פני מזגנים רגילים.

דרגת החום שממנה תהיה השפעה על האינוורטר תלויה במתכונת שנקבעה ע"י המתכנתים של רכיבי הפיקוד. לפעמים גם יצרן המזגנים אינו יודע מהי כיון שהוא קונה חלקים מוכנים, קל וחומר היבואן. תיתכן רגישות גם לעשירית מעלה, כלומר, כשהטמפרטורה תעלה בעשירית מעלה על הטמפרטורה שנקבעה לתרמוסטט, המנוע יגביר פעילות. אחרי זמן קצר תיבדק הטמפרטורה פעם נוספת, וכן הלאה.

בניסויים מעשיים: במקרים מסוימים נצפו שינויים בפעילות המזגן תוך 20-30 שניות. השינוי בפעילות נעשה בהדרגה ובצורה מהירה, כאשר מרגע התחלת ההשפעה נצפתה הגברה של עשירית אמפר בכל עשר שניות בערך, ותוך כמה דקות הוגברה עוצמת הזרם מחצי אמפר עד לשני אמפר.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

מה החומרא במזגן אינוורטר על פני מזגן רגיל?

- א. חשיבות ההשפעה על פעילות המזגן היא בכל שינוי קטן של הטמפרטורה.
- ב. יש סיכוי ממשי שפעולת האדם תשפיע ב'פסיק רישא' על שינוי עצמת המנוע עצמו, הדבר תלוי במיקום החלון או הדלת הנפתחים, בטמפרטורה בפנים ובחוץ, ועוד.
- ג. מזגני האינוורטר הם מזגנים חכמים ש'לומדים' את עצמם, ומתעדכנים בהיסטוריה כדי לדייק יותר את שינויי התפוקה שלהם. לכן יש כאן חשש נוסף שהרישום הוא ממושך ולא עראי.
- ד. למנהג המחמירים לכוון גם במזגן רגיל על המעלות הנמוכות ביותר כדי שלא תפסק פעילות המזגן כלל, הדבר אינו מועיל במזגני אינוורטר, כיון שגם כאשר אינו מפסיק לפעול, מכל מקום בהתקרב הטמפרטורה המבוקשת הוא מחליש את עצמתו, ובעליית הטמפרטורה, הוא שב ומגביר אותה.
- ה. קיימים מזגנים שיש להם חיישן נפח שמגלה אם יש אדם בחדר ומכוון את המזגן לעברו וכדומה. במזגנים אחרים אם האדם יצא מהחדר המזגן מזהה שאין תנועה ומכבה את עצמו, מזגן זה מצוי במוסדות ציבוריים, בתי מלון ובתי ספר. (יש בזה מכשול לפעמים בכינוסים של בנות בית יעקב 'בתיא' שעושים בשבת, ואינם יודעים שצריך לנתק את החיישנים הנ"ל).

מסיבות אלו כתבו גדולי הפוסקים שאין לפתוח דלת או חלון בחדר בו פועל מזגן אינוורטר.

איך מזהים מזגן אינוורטר?

במזגני אינוורטר המצויים, רשום בדרך כלל על חזית המזגן: **inverter** או: **inv**.

הפתרונות

ניתן להתקין התקן שבת המבטל את כל השפעת המשתמש על המזגן ומפעיל אותו לפי תכניות קבועות מראש של דקות פעולה וכיבוי.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

בתקופה האחרונה נוסף הידור להתקן 'משמרת השבת', ע"י שסודר שיבטל גם את השפעת האדם על רגש הסוללה, שתפקידו להגן על המזגן באופנים שונים מפני חימום או קירור יתר, כיון שהתברר שיש לכניסה לחדר השפעה ניכרת על חיישן זה. גם בפיתוח הידור זה הושקע עמל רב מאוד של מחקר ייחודי מסוגו ותיאום עם החברות, כדי שהדבר ייעשה באופן הבטיחותי ביותר, שלא יהיה כל חשש נזק למזגן.

ההוראה בדיעבד אם מוכרחים להפעיל מזגן אינוורטר במקום שאין אפשרות לסדר התקן:

אפשרות א. להשאיר את החלון סגור או פתוח כל הזמן ואת הדלת פתוחה כל הזמן. במקרה כזה אפשר לכוון על המעלות הרצויות.

אפשרות ב. אם יש צורך לסגור את הדלת (כגון בחדר שינה):

1. לכוון על המעלות הנמוכות ביותר.
2. כשנכנסים לחדר, להימנע מהשארית את הדלת פתוחה לזמן ממושך.
3. עדיף (אם אפשר) לשים שעון שבת חצי שעה עובד ורבע שעה מנותק.

מדי מים דיגיטליים

עד השנים האחרונות מדידת צריכת המים נעשתה על ידי מדי מים מכניים בהם תנועת המים מסובבת גלגל עם ספרות. במונים אלו אין בהם חשש בשימוש בשבת.

בשנים האחרונות החלו חלק מתאגידי המים להחליף את מוני המים למונים דיגיטליים. פתיחת ברזי מים במקום בו מותקנים מונים כאלו כרוך בפעולות חשמליות שונות האסורות בשבת. בבדיקות מעבדה מתקדמות שנעשו, התגלה שכמעט בכל הדגמים פעולות אלו נעשות בפסיק רישיה, בכל פתיחה ופתיחה.

פותחו מוני מים דיגיטליים כשרים הפועלים בשבת וביום טוב באופן מכני לחלוטין, מונים אלו הותקנו כבר במספר ערים וישובים בארץ.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

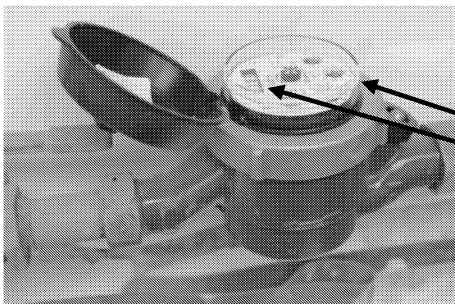
הדגמים הדיגיטליים הפועלים בשבת באופן מכני לחלוטין:

- חברת ארד, דגם כרמל גלאט כלכד.
- חברת מילטל, עם סימון 'שבת'.
- חברת ניסקו, עם סימון 'שבת'.

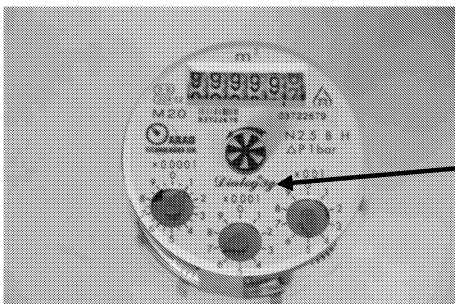
חשוב מאוד שהציבור ידרוש ויפעיל את השפעתו על תאגידי המים שיתקינו מונים דיגיטליים המאפשרים לשימוש לשבת כפי הנחיות גדולי ישראל. ניתן לקבל סיוע בעניין במוקד משמרת השבת.

איך מזהים מונה דיגיטלי?

רוב המונים הדיגיטליים יש עליהם צג דיגיטלי ברור. אך נפוץ גם דגם של מונה דיגיטלי שנראה דומה למונים המכניים: דגם דיאלוג G3. להלן סימני הזהוי של מונה זה (נכון להיום, דגם הנראה כמכני ואין לו את הסימנים דלהלן, אינו דיגיטלי):

הזכוכית והספרות עולות החוצה בהפרש ניכר מאד ביחס למונה המכני שהכרנו עד היום. גובה הזכוכית - כ- 1 ס"מ.

שם הדגם מופיע כך על המונה:

Dialog3g

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

בס"ד, נעשתה עבודת מיפוי גדולה של רוב היישובים בארץ וניתן לקבל מידע לפי יישובים **במוקד משמרת השבת**, על המקומות בהם מותקנים מדי מים מכניים, דיגיטליים, או דיגיטליים משולבים כשרים.

ההוראה לנמצא בשבת במקום שמוחקן בו מונה דיגיטלי ללא אפשרות החלפה:

יש להכין בערב שבת מים לכל השבת, או לחילופין להשאיר ברז פתוח על זרם קבוע לכל משך השבת ולהשתמש במים אלו.

משאבות מים וביוב

קיימים סוגים שונים של משאבות מים לבניינים גבוהים, או משאבות ביוב למפלסים נמוכים. משאבות המים החדשות עובדות עם פרסוסטט (מד לחץ מים) דיגיטלי, ועם מנוע אינוורטר.

בפתיחת ברז המים הביתי יורד לחץ המים ונגרמת השפעה על פעילות מערכות המשאבה (החיישנים, כרטיס הפיקוד והמשאבה עצמה). לכן יש לבטל את פעילות המשאבה בשבת.

נכון להיום קיימת אפשרות לעשות התקן שבת המפעיל את המשאבה באופן קבוע ומנגנון מיוחד מרוקן את המים המיותרים, אלא שהתקן זה אינו מאושר רשמית על ידי משמרת השבת, כיון שהוא פועל בתוך התוכנה ואינו מנתק פיזית את פעילות החיישנים. דבר העלול לגרום לטעויות ומכשלות בגלל מורכבות התוכנה.

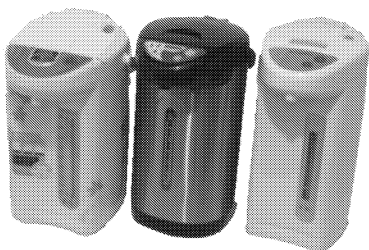
בתקופה זו נעשית פעילות לסידור התקן שבת המנתק באופן פיזי את פעילות החיישנים.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

מיחמים ותרמוסים חשמליים

תרמוסים חשמליים עם משאבה:

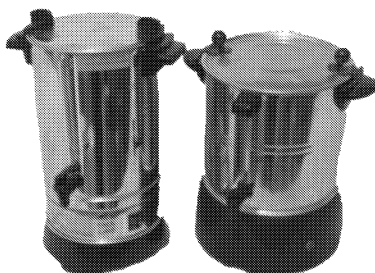
לאור הבדיקות החדשות, לעת עתה לכתחילה לא מומלץ לקנות כלל, מכמה סיבות:

- במשאבה ובצינורית יש כמות נכרת של מים (עד כ- 35 מ"ל), היוצאים ראשונה לכוס ומתבשלים בדרך יציאתם מהמים שבמיכל. לפי בדיקות מעבדה מתקדמות, בגלל מבנה התרמוס המים אינם מתחלפים עם המים שבמיכל. לכן, חובה לזכור להוציא כשליש כוס מים דרך המשאבה בער"ש לאחר רתיחת המים.
- גם אם הוציאו שליש כוס כנ"ל, המים מצטננים פעמים רבות לשיעור שוודאי אינו יד סולדת (או לכל היותר לספק יד סולדת), ולכן לדעת השו"ע יש כאן בישול אחר בישול בלח.
- במקרים אחרים, בעיקר בחורף קר או מחמת סיבות אחרות, המים עלולים להגיע לשיעור נצטנן לגמרי' שאסור גם לדעת הרמ"א. (להפמ"ג מחשש דאורייתא, ולהחזו"א מחומרא), ויל"ד שפעמים חמיר מספק פ"ר לשעבר ואכה"מ.
- לפעמים מצטברת במים כמות של אבנית שכנ"א מקפידים עליה ויש בזה חשש בורר. (יל"ד אם תלוי בנידון של תיון).
- יש לידע, שבחלק מהדגמים התרמוסטט לא מנוטרל במצב שבת. בדגמים אלו אין להשתמש גם במקרה שלא קיימים החששות הנ"ל כיון שהוצאת המים עלולה לקרב את הפעלת גוף החימום של ההרתחה.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

- עוד ראוי להזכיר שיש שחששו מלהשתמש מחמת גזרת מוליאיר שבירושלמי המובאת במ"ב סו"ס שי"ח (מעיקר הדין מקלים מכמה טעמים, בפרט שבסוג זה נבדק ונמצא שב'מצב שבת' אינו מתקלקל אף ללא מים). עוד יש שחששו מחמת חשש חזרה בסוף הוצאת המים שחוזרים מהמדיר למיחם, (ויש הרבה צדדים להקל בזה).

מיחמים פשוטים עם ברז:

במיחמים אלו אחר שעבר כשעה מזמן רתיחת המים (או בדגמים מסוימים שעתיים), כבר מתחלפים המים בצינורית עם המים שבמיכל והוא נידון של בישול אחר בישול, אולם ברוב המקרים אח"כ המים מצטננים לשיעור שאינו וודאי יד סולדת, ובחלק מהמקרים אף לשיעור נצטנן לגמרי (בעיקר בחורף קר או במיחמים גדולים).

ניתן לבטל את הצינורית. (על פי רוב אפשר להחליף את הברז לברז ללא צינורית, או לסתום את הצינורית מלמעלה עם חומר אטימה. הרוצה להשתמש ביום חול עם הצינורית, יכול לסתום את הצינורית לפני שבת עם גומי עליון של טפטפת שניתן להשיג בבתי מרקחת).

קיימים מיחמים באישור בד"ץ העדה החרדית הכשרים לשימוש בשבת. (חברת קנדי דגם KN-745 ודגם KN-770BD [דגם זה יש לו בידוד בדומה לתרמוס חשמלי])

מיחמים מסוגים מיוחדים, או 'קומקום עם שמירת חום', או מיחמים מוסדיים, או מיחמי גלישה, יש בהם פרטים נוספים ושונים ויש לברר בנפרד.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

מערכות סינון מים

במזיגת המים לחלק מהשיטות יש חשש איסור בורר, משני סיבות: א. כיוון שפעמים רבות המים מתלכלכים מאוד בתוך הפילטרים ואחר כך נבררים על ידי מעבר במסננת ביציאתם. ב. יל"ד גם מצד הספוג או הפחם שהמים נספגים בו אם דומה למשמרת. ג. בחלק מהסוגים הסינון נעשה ע"י גרגירי פחם שמפוזרים במים ומלכלכים אותם.

חברת 'אקווה פיל' פתחה סידור מהודר לשבת על פי הנחיות משמרת השבת שאין בו כל חשש. (טלפון 03-7744000).

מיני ברים

במזיגת המים ברוב מכשירי המיני בר המצויים יש כמה נידונים של איסורי שבת.

א. נידון איסור בורר בגלל הפילטרים כנ"ל במערכות סינון. (יש לשים לב שזה שייך גם כאשר המכשיר מנותק מהחשמל).

ב. במכשירים המצויים היום יש חיישן וכרטיס פיקוד דיגיטליים כמו במקרים החדשים, והוצאת המים גורמת לכניסת מים חדשים שעדיין לא התקררו. על ידי זה נגרמים הגברת זרם ורישומים דיגיטליים.

מצוי 'מצב שבת' כמו במקרים שהפעלת המדחס לאחר זמן קבוע, ורק משך פעולתו תלויה בחיישנים, אך התקן כזה אינו פותר את ההשפעה המידית על השינויים החשמליים והרישומים הדיגיטליים שיש להם משמעות לעניין הארכת הפעילות.

ג. יש מכשירים שיש בתוכם נורה מיוחדת שקוטלת חיידקים ובהוצאת המים נדלקת הנורה.

בפיתוח מיני בר כשר יש כמה קשיים טכניים. מהנדסי משמרת השבת בשיתוף גופי מחקר מובילים פיתחו שני מודלים אפשריים למוצר כזה, אחד נמצא בשלבי ניסוי מעשיים והשני עדיין בפיתוח.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

תאורת רחוב

לפני כמה חודשים התגלו בתאורת רחוב בירושלים, מנורות שנדלקו בזמן מעבר אנשים ברחוב ע"י חיישני נפח למטרת חיסכון בחשמל. לאחר דרישת התושבים, סודר העניין על ידי העירייה. בעיר עפולה מצויים חיישנים כאלו בכמה מקומות.

יש לידע שמחיר חיישנים כאלו זול מאוד והם הולכים ונכנסים במערכות שונות בכל העולם, לכן יש להיות ערניים לנושא. ניתן להעביר דיווח על כל חשש כזה למוקד משמרת השבת.

מנורות לילה

לאחרונה משוקת בחנויות מנורת לילה עם חיישן, הנדלקת רק בזמן שהחדר מוחשך מעט. (עלותה כ- 15-20 ₪).

בבדיקה שנעשתה באחד הסוגים, נמצא שברגע שהחלון בחדר נסגר באופן חלקי, או שאדם נעמד ליד המנורה בצורה שהסתירה מעט את האור, - נדלקה הנורה. (אפילו כאשר האור בחדר היה דלוק).

בשימוש בנורות כאלו בשבת יש מכשול מצוי.

הנמצא בחדר שמופעלת בו מנורה כזו, עליו להיזהר שלא לעשות פעולות כנ"ל, העולות לגרום להפעלתה.

מצלמות אבטחה

כמה מפוסקי הדור, בכללם מרן הגר"נ קרליץ שליט"א, הכריעו שאין איסור לעבור על יד מצלמות אבטחה כאשר אין שום עניין בצילום זה, מטעם שהוא פ"ר דלנ"ל וגרמא רחוקה, שהוא הולך לדרכו ולמעשה אין שייכות אליו.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

מרב הגר"נ שליט"א הוסיף וכתב במכתב, שאם יש לאדם כל שהוא נחותא בצילום זה, בין אם לאדם העובר ובין אם לאדם שהציב את המצלמה, הרי זה אסור.

מכשיר cpap (סיפאפ)

מכשיר cpap מיועד לסובלים מתופעה הנקראת 'דום נשימה בשינה'. כאשר תופעה זו תדירה, השינה אינה יעילה. מצב כזה גורם לעייפות כרונית ומגביר את הסיכוי לחלות ביתר לחץ דם, מחלות לב, סוכרת ועוד.

המכשיר מזרים אוויר דרך צינורית למסכה המוצמדת לפנים ומונע את תחילת התופעה.

למכשיר זה יש חיישנים שמזהים את צורת הנשימה ומקליטים באופן רציף כל נשימה, הפסקת נשימה, נחירה וכדומה, לצורך מעקב תקופתי אחר מצב החולה. בדגמים החדשים נוספו לחיישנים אלו עוד תפקידים כגון: לווסת את עוצמת זרימת האוויר לפי הצורך בזמן אמת, להפעיל את המכשיר רק כאשר הוא 'מרגיש' את תחילת השימוש, לכבות אותו בסיום השימוש, לצמצם כאשר המסיכה הוסטה מהפנים ועוד.

השימוש במכשיר cpap אינו עניין של פיקוח נפש (להבדיל ממכשירים אחרים כמו bpap), אך ההימנעות משימוש בו לאורך זמן גורמת נזק ארוך טווח למטופל.

בס"ד, בהכוונת ובסיוע משמרת השבת, פותח ע"י חברת 'לעמי2000', מכשיר מיוחד המתאים לשבת שבו נותקו כל החיישנים והלחץ נקבע מראש על פי המלצות הרופא המטפל או בהתאם לממוצע הנרשם בזיכרון במהלך ימות החול.

מאמצים רבים הושקעו הן בהתאמת המכשיר לשבת והן בכך שהמוצר יהיה הטוב ביותר מסוגו ושאיכותו לא תפגע מהתאמתו לשימוש בשבת.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

המכשיר מיוצר בבית החרושת הגדול ביותר בסין למכשירים אלו (BMC), מאושר ע"י ה-FDA האמריקני וה-CE האירופאי. ההתאמה לשבת נעשית במפעל המקורי באופן מובנה.

בתקופה זו נעשות פעולות לייצור ויבוא המכשיר ולסבסודו ע"י קופות החולים בארץ.

מוצרים נוספים שפותחו או בשלבי פיתוח שונים

התקן לדלתות בתי מלון בחו"ל

מצוי בבתי מלון בחו"ל שדלתות החדרים ננעלות ונפתחות רק על ידי כרטיס אלקטרוני ולא קיים מפתח כלל. הנושא גורם לקושי גדול לאנשי עסקים או לנצרכים לשהות בבתי מלון במקומות שונים בעולם.

בס"ד לאחר מחקר ארוך על הצרכים השונים וסוגי הדלתות, פותח על ידי מהנדסי משמרת השבת, התקן נייד אוניברסלי, קטן וקל, שיילקח עם הנוסע לחו"ל.

ההתקן 'מתלבש' על הדלת ללא צורך בהרכבה ונועל אותה עם מפתח רגיל, מבפנים ומבחוץ.

ההתקן פותח בהצלחה והוא נמצא לפני שלב הייצור בקרוב אי"ה.

פיתוח מערכת מכנית לקריאת צוות סיעודי

המערכות המצויות לקריאת צוות סיעודי בבתי חולים, מושבי זקנים וכדומה, פועלים באמצעים חשמליים האסורים בשבת כמובן.

בבית החולים מעייני הישועה קיימת מערכת ללא חשמל, הפועלת ע"י לחץ אוויר. מערכת זו מאושרת לשימוש בשבת למהדרין, אולם היא מוגבלת למקומות שיש

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

בהם קומפרסור המייצר לחץ אוויר וכן צינורות מתאימים. לכן אינה מתאימה להתקנה בכל מקום.

מסיבה זו פותח על ידי מהנדסי משמרת השבת בשיתוף עם "תבור טכנולוגיות", מערכת ייחודית הפועלת ללא חשמל כלל.

פעילות המערכת מבוססת על נורה הדולקת באופן קבוע ומועברת בטכנולוגיה חדשנית בתוך חוט ממיטת החולה לדלפק האחות. המשתמש הלוחץ על המערכת בשבת רק פותח מחיצה המסתירה את האור וכך הוא נראה בדלפק האחיות. **יודגש, שהקן אינה גורמת בשום צורה לפעילות חשמלית או דיגיטלית כלל. משיכת התריס רק פותחת את הסתרת האור כך שייראה על ידי הצוות הסיעודי.**

לאחר פיתוח 'אב טיפוס' של המערכת והכנתו לייצור, טען אחד הרבנים שהדבר עלול לגרום לטעות מחמת שהוא דומה למערכות דומות המופעלות באמצעים חשמליים. מסיבה זו הוקפא לעת עתה ייצור המערכת, וכעת עומלים המהנדסים לפתח גרסה למערכת שבה יהיה ניכר בצורה ברורה מבחון שכל פעולת המשתמש היא פתיחת תריס בפני הנורה.

התקן לברזי פרח

בשימוש בברזי פרח בשבת יש מכשול מצוי וידוע, שהברז עובר ללא שימת לב להוצאת מים חמים, וע"י כך נגרם בישול המים בדוד השמש שהוא תולדות חמה.

בתקופה זו נמצא בשלבי פיתוח מתקדמים, התקן פשוט ונוח שיותאם לברזים ויחסום את אפשרות סיכוב הברז בשבת.

מעלון מכני לנכים ומוגבלים

בשיתוף פ"ב בין משמרת השבת ומהנדסיה לעמותת "מלב"ת" נמצא בשלבי פיתוח מעלונים מכניים לנכים ומוגבלים ללא פעילות חשמלית כלל. סוג אחד לצורך עליה וירידה במדרגות, וסוג שני לצורך עליה למיטה וירידה ממנה.

מוצרי החשמל בשבת בעידן הדיגיטלי

בתקופה זו נבחנות כמה טכנולוגיות אפשריות, כדי להגיע למוצר שייתן מענה מרבי לצרכי הציבור.

כמו"כ מתקיים שתו"פ לפיתוח מוצרים נוספים כמו מד לחולי סוכר, מד חום מהיר לשבת ועוד.

מחקרים הלכתיים וטכניים רחבים ועמוקים מתקיימים כל העת על מוצרים רבים נוספים, בדפים אלו הוזכרו העניינים שהתאפשר לסדרם בקוצר הזמן.

ייתן השי"ת שלא תצא תקלה מתחת ידנו ונזכה לזכות את ישראל בשמירת שבת קודש כהלכה.

מוקד משמרת השבת

0722-164422

פקס: 03-6569990

דוא"ל: info@mishmeret7.co.il

מכתבי הרבנים

מכתבי הרבנים

להסיר מכשול מבית ישראל

הרינו בזה להודיע בשער כת רבים בדבר המכשירים עם מנגנונים חשמליים שישי בשימוש בהם הפעלה או הגברת עוצמת זרם או רישומים דיגיטליים וכדומה, שהם אסורים בשבת, וצריך להזהר מלסמוך על המצאות של היתרים המבוססים על ספק פסיק רישיה או גרמא וכדומה בדימויים מפוקפקים עד מאוד.

ובזכות שמירת השבת נזכה להגאל במהרה

הגר"ע קרלין, הגר"א א"י: א"י, הגר"ש אלישיב, הגר"ח קניבסקי
הגר"ש ואזנר, הגר"ש אויערבך, הגר"ש בעדני, הגר"י זילברשטין

יום ה', ברכסלותשע"ב

היות ולאחרונה עם התקדמות הטכנולוגיה נוצרו שאלות חמורות בהלכות שבת בהגברת זרם או רישומים דיגיטליים, שנאסרו ע"י גדולי ישראל במכשירי חשמל במשאבות מים, במקררים, במזגנים וכדו'.

אי לכך הוקמה ועדת "משמרת השבת" בראשות ת"ח מובהקים שידם רב להם בהלכות שבת החמורות, בס"ד זוכים לברר את המותר והאסור בשבת.

א. א. א. א.
ח"י א. א.
ח"י א. א.
ח"י א. א.
ח"י א. א.

מכתבי הרבנים

מאז ומתמיד מסרו בני עם קדוש להשם נפשם ומאודם על שמירת שבת קודש לבלי להיכשל חלילה בחילולה באיסוריה החמורים מאד, ואין צריך להאריך בדברים המפורסמים ונודעים לכל.

והנה בדורנו נתחדשו בעקב ההתפתחויות הטכנולוגיות המתחדשות ובאות מזמן לזמן מכשולים ופירצות בכל מיני פעולות חשמליות ומהם שיש בהם חגבות זרם ורישום דיגיטלי כגון שעוני מים והמקרים החדשים שיש בהם משום לתא דאיסורי מלאכה דאורייתא ממש, ואף באותם שאינם גלויים לכל אבל למקינם לפרטיהם והתהליכים המתלולים הדברים אינם שונים שבכולם קיימים המכשולים הנ"ל.

והנה כנודע עניני מלאכות שבת מהדברים העמוקים הדורשים עיון דק ועמק לבררם ולעמוד על עמקי הגדרים בהם ובעיקר בדברים המתחדשים שאי אפשר לדון בהם בסברה בעלמא גרידא וכשמעמיקים בדברים נגלים לפנינו המיכשולים והפירצות החמורות שיש בכל ענינים אלו.

ומלבד כל זה הנה ההסתמכות על כל מיני היתרים בלתי מבוססים בענינים אלו המתפשטים והולכים מלבד עצם ענינם שאינם לאמיתיה של תורה הם עלולים לגרום בעקבותיהם עוד ועוד דומים להם ודומים לדומים וכו' וכי' עד שחלילה יביאו הדברים לביטולה של שבת אצל כל הנסמכים עליהם ופועלים על פיהם.

והנה נתעוררו כמה ת"ח נכבדים וידועים שליט"א שליבם ער ומתמסרים לענין בכל מאודם ונפשם לכל המכשלה הזאת שרוב הציבור ביניהם אפי' יראי השם המדקדקים בקלה כבחמורה, ובלא מודע ובלא משים נכשלים כסדר בהפעלות שונות במכשירים שונים המצויים בבתיהם.

ואי לזאת הוקמה ועדה הנקראת "משמרת השבת" שמטרתה לברר את האסור והמותר בכל דברים אלו ולפעול לתיקון המצב ע"י מציאת פתרונות מתאימים שלא יהא בהם סרך וחשש של איסור.

וזכות שמירת שבת קיומה ומשמרתה תעמוד לכל הנזהרים והמזהירים להתברך בכל מילי דמיטב ואך טוב וחסד באהלם לאי"ט.

נסים קרליץ חיים קניבסקי דוב לנדו יהודה בויער יצחק זילברשטיין
לר"מ ח"ס דברי יע"י ד"ר ז"ל

נכתב בחורף תשע"ד

מכתבי הרבנים

בס"ד, טבת תשע"ה.

קריאת קודש

כבר פרסמו גדולי הפוסקים בשער בת רבים אודות המכשירים עם מנגנונים חשמליים שיש בשימוש בהם הפעלה או הגברת עוצמת זרם או רישומים דיגיטליים וכדומה, שהם אסורים בשבת. והזהירו מלסמוך על המצאות של היתרים המבוססים על ספק פסיק רישיה או גרמא וכדומה בדימויים מפוקפקים עד מאד.

ותדיר עם התקדמות הטכנולוגיה נוצרים שאלות חמורות בהלכות שבת במשאבות ובמדי מים, במקררים, במזגנים וכדו' ומאד נדרש ערנות ופקוח תמידי בכדי לא להיכשל בחילול שבת.

וזכינו שמזה כמה שנים הוקמה ע"י גדולי הדור ועדת "משמרת השבת" בראשות ת"ח יר"ש אשר לא חוסכים בטרחה לברר את האסור והמוותר בשבת ולהביא הדברים לידיעת הצבור באופן ברור.

וע"כ אף ידינו תיכון עמם לחזקם בפעלם הנחוצים והנצרכים ביותר בדורנו.

ויה"ר שבזכות שמירת שבת נזכה לגאולה שלמה במהרה

מסעור בן שמעון

שמעון בעדני

שלום כהן

לפי היותו לאסוריות דבריו יש חשיבות על חלק פסק הדין
58 חלקים על אזהר לאסור ולא יסור וכן קצת

נחמן בן שניור

משה צדקה

יעקב חיים סופר

יצחק רצאבי

מכתבי הרבנים

בס"ד

יום שישי עש"ק פרשת ויחי תשע"ה

כיהודה ועוד לקרא הנני מצטרף לגדולי עולם שסמכו את ידיהם על פעולות הארגון "משמרת שבת" המפתחים מכשירים שימנעו חילול שבת דאורייתא ודרבנן בשימוש במקררים ומזגני אויר בשבת שרבו בהם המכשולים בימינו מחמת התפתחות הטכנולוגיה, ובזכות שמירת שבת כהלכתה נזכה בקרוב לגאולה שלימה.

אהרן פלדמן

חופ"ק באלטימר שבארה"ב

בס"ד

שבת תשע"ה

מכתב ברכה

הנני בזה להכיר ולהוקיר את מעלתו של המפעל הגדול משמרת השבת שנוסד ע"י ת"ח מופלגים העוסקים במשמרת השבת שלא ע"מ לקבל פרס, למען חיזוק שבת קודש

ודבר נצרך הוא מפעל גדול זה בתקופתנו אנו כאשר ההתפתחות הגדולה של הטכנולוגיה גורמת לבעיות קשות מאוד הקשורות לשמירת השבת כהלכתה, וזה נוגע לחיי היום יום לשמירת בית ובית, במקרר ובמזגן ובעוד עניינים הנוגעים לשמירת הבית ולמעלית.

וכבר שמשו ראשי המפעל את מרן רבינו הגרי"ש אלישיב זצוקלה"ה בכמה עניינים חשובים ובכל נושא ונושא הביאו הצדדים לפניו.

וגם נכנסו היטב לנושאים הטכנולוגיים למצוא את דרך ההפעלה ולברר כל הבעיות ההלכתיות המתעוררות ומתחדשות והתמחו בזה מאוד למצוא שורש הבעיות ולמצוא פתרונות טבעיות המתעוררות חדשים לבקרים.

ואין לתאר גודל התועלת שבמפעל זה להעביר את שמירת השבת כהלכתה בהתפתחות הגדולה של הטכנולוגיה והכל בהתייעצות עם גדולי ההוראה.

וענין גדול עד מאוד לסעדם ולתמכם וכל המסייע לו זכות שבת קודש להיות לו למקור הברכה.

דוד כהן

15/8/11

מכתבי הרבנים

RABBI MOSHE SHOUL KLEIN

Dayan in Beth Din of Hagazon Harav Wozner Shelita
and Rabbi of "Or Hachayim" area Bnei Brak

מושה שאול קליין

דומ"צ כבוד"צ דמ"ר הנר"ש ואונר שלימ"א
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק

ב"ה, יום י"ח בכסלו תשע"ג לפ"ק

באתי בדברים אלו לחזק את פעולותיהם של הרבנים החשובים שליט"א חברי הארגון "משמרת השבת" אשר שמו להם למטרה למנוע חששות חילולי שבת אשר נכשלים בלא יודעין, ובפרט בהתפתחות המכשירים הדיגיטליים אצל המקררים והמזגנים [כגון אינוורטר], אשר ע"י החיישנים המורכבים במכשירים הרי זה גורם שבכל פתיחת דלת נעשים שינויים חשמליים הן ע"י תוספת זרמים חשמלים, והן ע"י רישומים דיגיטליים ועוד פעולות שונות, וב"ה שזכו לאחרונה לייצר מכשיר הנקרא "גלאט שבת" אשר בעל מקצוע מחבר את המכשיר למקרר או למזגן וע"יז מנטרל את כל הפעולות החשמליות שנעשים ע"י פעולות האדם, וגם נעשה באופן שהמומחים מעידים שאין בזה שום נזק או גרם נזק למכשיר החשמלי ע"י חיבור של ה"גלאט שבת" למכשיר.

והנה כבוד הרבנים החשובים הנ"ל מארגון משמרת השבת עושים מעשיהם לשם שמים, ובמכשירים שיכולים להתקין אצל היצרן אינם גובים שום תשלום עבור הכשרות, על כן שכרם הרבה מאד שיוכלו המדקדקים בזהירות של שמירת שבת להשתמש במכשירי החשמל ללא שום חשש מלאכת שבת, וכל המשמר שבת כהלכתו מוחלין לו על כל עוונותיו, וזוכה לנחלה בלי מצרים.

וע"ז באתי עה"ח

מושה שאול קליין

מקדשים, מקפ"א'ים ומזגני אינוורטר

פסק גדולי הדור שליט"א לעם מקדשי שביעי

רוב המקדשים המצויים כיום (וכן מזגני אינוורטר) פועלים ע"י חישנים המורכבים במכשירים אלו, ודבר זה גורם שבכל פתיחת דלת נעשים שינויים חשמליים, הן ע"י תוספת זרמים חשמליים והן ע"י רישומים דיגיטליים ועוד פעולות שונות אשר כבר פרסמו גדולי הדור במכתבם ש"הם אסורים בשבת".

כבר פורסם שבפתרונות המוצעים כיום ע"י המכונים למיניהם אין מענה להג"ל.

והנה בסייעתא דשמיא יש פתרון הלכתי לרישום הדיגיטלי ולשאר הפעולות הנ"ל ע"י חיבור התקן "גלאט שבת" שמיוצר ע"י "משמרת השבת", שמנטרל את כל הפעולות החשמליות הנעשות ע"י פעולות האדם, והוא ראוי לשימוש לכתחילה. ההתקן פועל באופן שהמומחים מעידים שאין בו שום נזק או גרם נזק למכשיר החשמלי. (והרבה חברות חשובות כבר נתנו את אישורם לכך שההתקן אינו מסיר את אחריות החברה).

ועל כן מחובת כל מי שקונה את המקדשים והמזגנים הנ"ל להתקין בהם התקן שמנטרל את כל הרישומים הדיגיטליים.

פשוט הדבר שכיון שחיבור ההתקן הנ"ל הוא הכרח מבחינה הלכתית הרי שהוצאות הרכישה הינם ככלל הוצאות שבת אשר הבטיחו חז"ל שאם מוסיף מוסיפין לו.

ובזכות שמירת השבת נזכה להנאל במהרה

א.ל. שטיינמן אבאיה הלוי אגוד נסים קרליץ חיים קלינר אביש בנעני יצחק וילברשטין

בס"ד, אלול תשע"ד.

לאחינו בני ישראל שומרי שבת קודש

מה כמה שנים שהחלו לשווק מקדשים עם פיקוד דיגיטלי, ומחמת זה האדם הפותח את דלת המקדש מפעיל שינויים חשמליים האסורים בשבת כידוע, וכפי שפסקו גדולי ומאורי דורנו.

המצב הגיע לכך שרוב המקדשים והמקפ"א'ים המשווקים היום יש בהם את האיסורים הנ"ל. מחמת זה החשורנו ארגון 'משמרת השבת' לייצר התקן מיוחד המנטרל כליל את השפעת האדם על מערכות המקדש, ואישר חילם.

התקן זה מועיל גם למזגני 'אינוורטר' שגם בהם גורם האדם לרישומים דיגיטליים ושינויים בעוצמת פעילות המזגן האסורים בשבת.

וכל הוזהר לשמור את השבת כהלכתה, יחברך מן השמים בשפע ישועה ורוב טובה, והוצאותיו יוחזרו לו בכפל כפליים, אב"ד.

החוחמים לכבוד השבת, היא מקור הברכה

עזרם כהן שמעון בעדני מסעור בן שמעון משה צדקה נחמן בן נחיר יעקב חיים סופר עזריה מחסור יצחק רצאבי

מקדריים, מקפ'אים ומזגני אינוורטר

הרב ש. י. נסים קרליץ

רמת אהרן

רח' ר' מאיר 6, בני ברק

בס"ד, יום כה מנחם תשע"א

חבר שבועת קמטשן הנקרא
אינוורטר שזי פתח דלת
חלון וכיוצא מושפץ במנוע אידיג
ואשני את עוצמת ציב השמאל
יש להמנע מההשלמת דבר דסגר
כזב הנקרא לחקוק שמתקן כז מנען כה
יש להמנע מפתירת דלת חלון.

חתימת קרליץ

שלום כהן

חיים קנייבסקי

א.ל. שמינמן

חיים מאור הלוי וואזנר

שמעון בערני

משה צדקה

יעקב חיים סופר

מסעוד בן שמעון

מקדשים, מקפ"אים ומזגני אינוורטר

רח' חזון איש 68 דירה 2
(קרית משה)
70. 03-6184743 פקס: 03-6161319

שריאל רוזנברג
רב שכונת רמת דוד (פרדס ברמן)
בני ברק

בס"ד, עש"ק ויקה"פ תשע"ב

לעם מקדשי שביעי

הנה כבר נודע על השאלות הנופלות בשימוש במכשירים חשמליים המופעלים ע"י טרמוסטט, שבהם גורם מעשה האדם לשינוי מידת החום, ועי"ז נגרמים פעולות חשמליות שונות. ובעיקר מה שהתחדש בשנים האחרונות טרמוסטט דיגיטלי, שיש בו שינוי כל פעם ופעם. וכבר עוררו גדולי ישראל שליט"א על ענין שימוש במכשירים שיש בהם הגברת זרם ורישומים דיגיטליים.

והנה יש אפשרות לסדר שבש"ק ינותקו המכשירים ממערכת זו, (וכדי למנוע מאמץ יותר מהמנוע לחבר אותן לשעון שבת, שמפסיק את הפעילות בזמנים קצובים), ואז ניתן להשתמש במכשירים אלו ללא כל פקפוק. אך דא עקא, שע"י שטכנאי מתקין התקן זה היו החברות מתעורות מהאחריות שלהם למכשיר, בטענה (או תואנה) שאדם זה טיפל במכשיר.

ועתה השתדלו רבני "משמרת השבת" אצל כמה חברות, שיסכימו התקן כזה, מבלי לפגוע באחריות החברה, החברות הן: חברת שארף למקררים, חברת תדיראן למקררים ומקפ"אים, וחברות LG, מיצובישי ואנרקור למזגנים.

וכל הירא וחרד לדבר ד', להתרחק מכל צל וספק איסור ח"ו, יש לו להתקין התקן כזה במכשירים אלו שאצלו. (ניתן לקבל מידע בטל. 072-2164422). ובזכות ההשתדלות בשמירת שבת קדש תלווהו ברכת ד' כל הימים, כי שבת היא מקור הברכה.

ובאעה"ה לכבוד השבת קודש

שריאל רוזנברג

שריאל רוזנברג
רב שכונת רמת דוד
בני ברק

ג"א מצטרף לחזק שמירת שבת כהלכתה

ש.י. נסים קרליץ

מקדשים, מקפ"א'ים ומזגני אינוורטר

לעם מקדשי שביעי

המקדשים הדיגיטליים המשווקים בזמנינו, אופן פיקוד פעולת המקדש שונה לגמרי ממה שהיה במקדשים הישנים, וע"כ השאלות ההלכתיות בשבת חמורות יותר מהמקדשים ישנים כיון שע"כ כל פתיחה דלת וכניסת אוויר חם מתבצעת במישרין פעולה של רישום דיגיטלי, וכמו שהורו מרגן גדולי הדור, לאסור כל פעולה שנעשית על ידי רישום דיגיטלי, ע"כ בשימוש בשבת ובחג במקדשים הנ"ל יש חשש איסור, ע"כ כל אחד ואחד צריך לברר את סוג המקדש שברשותו, האם הוא מותר לשימוש בשבת קודש ובחג. [וזאת מלבד שאר הפעולות הנעשות ע"י פתיחת הדלת כגון הדלקת המנורה ומאוורר וכדו'].

והנה בסייעתא דשמיא יש פתרון הלכתי לרישום הדיגיטלי וכן לשאר הפעולות הנ"ל ע"י התקן "גלאט שבת" שמוצא ע"י "משמרת השבת" והוא ראוי לשימוש לכתחילה, ע"כ כדי להתיר שימוש בשבת וחג במקדשים הנ"ל חובה להתקין התקן שבת.

מנחם מנדל לובין

שבח צבי רוזנבלט

שריאל רוזנברג

בעה"ח לכ' קדושת השבת
הק' שמאי קהת הכהן גרוס

נתן הכהן קופשין

מדי מים דיגיטליים

ב"ה, תמוז תשע"א לפ"ק

להסיר מכשול מבית ישראל

הנה לאחרונה רוצים להתקין בשעוני מים שבבתים וכדומה שיהא מחובר למכשיר אלקטרוני אשר ע"י פתיחת ברו המים יופעלו חיישנים אלקטרוניים אשר ימסרו מידע לדיסק של מחשב את כמות צריכת המים ווע"ז לא יצטרכו להעסיק עובדים לבא לרשום את צריכת המים, כי כל הנתונים יהיו במחשב של החברה המספקת מים, אמנם על ידי זה יש חששות של חילול שבת בשעת השימוש במים בבית, אשר על כן באנו לבקש מכל הנוגעים שלא יחברו מכשיר הנ"ל לשעוני המים. וימצאו פתרונות אחרים שאין בהם חשש חילול שבת.

ובזכות שמירת שבת כהלכתה נוכח להגאל גאולת עולם בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן

וע"ז באנו עה"ח

א.ל. שטיינמן

שמואל הלוי וואזנר

הריני מצטרף להנ"ל
יוסף שלום אלישיב

בס"ד כיהודה ועוד/לקרא
הנני מצטרף לכל הנ"ל
שלום כהן

חיים קניבסקי

נסים קרליץ

משה צדקה

שמואל אויערבאך

שמעון בעדני

מדי מים דיגיטליים

הועדה ליעוץ ופיקוח למדי מים לשומרי שבת

שע"י הרבנים הנאונים רבי עזריאל אדלר שליט"א רבי משה שאול קליין שליט"א
רבי יצחק דרוי שליט"א רבי ברוך שרגא שליט"א

בס"ד סיון תשע"ב

הודעה

בעקבות המכרזים ע"י תאגידים או עיריות לרכישת מדי מים דיגיטליים, גדולי וחכמי ישראל קוראים אל הרבנים וראשי הציבור בכל אתר ואתר לעקוב ולעמוד על כך כי ההשתתפות במכרז תהא מותנית בכך שמדי המים יפעלו עם תכנת M.H. להשבת המערכת הדיגיטלית והשידור בשבת ומועדי ישראל, ועל פי הוראתם מדי המים המאושרים הם רק אלו שמוטבע בהם אישור מטעמנו שמוכיח כי המונה נבדק ואושר, והוא ללא כל חשש כלל.

ולסיכום:

- יש לכלול בתנאי ההשתתפות במכרז כי המדי מים צריך להיות מאושר ע"י הועדה ע"י הטבעת חותמת M.H. המעידה כי הוא נבדק שאכן המונה שובת כליל בשבתות ומועדי ישראל.
- בכל מדי מים יותקן צג או נורת בקרה דרכה יהיה ניתן לעקוב ולראות שאכן המונה מושבת.
- לדאוג לכך שגם המונה השכונתי והמוסדי (בתי כנסת וכו') יעמוד בכשרות זו.

משה שאול קליין עזריאל אדלר ברוך שרגא יצחק דרוי

לפרטים: 0504146710 15339321065 מ"מ כל הפרטים הוצגו נצוץ ללא כוונת רווח וללא תשלום כלל MH9321063@GMAIL.COM

מדי מים דיגיטליים

הבהרה בעניין האמור בספר חוט השני (יו"ט עמוד שו"ד) בעניין מדי מים דיגיטלי

היות והתברר ע"י מומחים שלא יתכן ספירת מים במונה אא"כ כל מעט מים נספר ואז מעורר פעולה חשמלית, א"כ אין שום היתר לפתוח ברז מים בשבת שמפעיל את מערכת הספירה הדיגיטלית במדי המים ולפי"ז יש לתקן מש"כ בחוט שני שם.

[גם יש לומד דאף לו יצויר שיכוננו באופן שאינו מעורר פעולה חשמלית כל מעט מים מ"מ כיוון דכל הפעולות יחדיו מכריחות את התוצאה הסופית אסור, ול"ד לכל ספק פס"ר דאין שייכות בין פעולה אחת לשניה].

חיים יצחק

THE DOB

משאבות מים

הרב ש. י. נסים קרליץ

רמת אהרן

רח' ר' מאיר 6, בני ברק

בס"ד, יום 3 כסלו תשע"ז

באשר ישנו סיכור - הוקן של שדה דמאמר היו
בדגים משמשים, שכן אין השמירה של האנו של קטנות
הכנס ודסקיות על השמירה והסקירה של השמירה.
והוא סימך למעלה לא של השל.

לזאת נהי, ישנו נתקין אחים שדה ים השמירה של
האדם על השמירה והסקירה של השמירה ויש קנה השל
לשמים של חלון שדה הו

אם מ חזרה למקום שדה נתקין שכן מ שום השל.
ויש' השמירה לזכר שדה נטורים "השמירה השל
של 0722164422.

תפ"ת תש"ז

יצחק רצאבי

יצחק רצאבי

שמואל אויערבך

שמואל אויערבך

חיים קנייבסקי

חיים קנייבסקי

א.ר. שטיינמן

א.ר. שטיינמן

יוסף שרון ארישיב

יוסף שרון ארישיב

משאבות מים

RABBI MOSHE SHOUL KLEIN
Dayan in Beth Din of Hagaon Harav Wozner Shelita
And Rabbi of "Or Hachayim" area Bnei Brak

מושה שאול קליין
דומ"צ כביד"צ דמרון הגר"ש וואזנר שליט"א
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק

כ"ה, יום כ"ג בכסלו תשע"ב לפ"ק

בענין משאבות מים בשבת בבתים משותמים.

ישנם התקנים שיש בהם חשש חילול שבת ח"ו, כיון שהמשתמש בברז המים משפיע על פעולת ההתקן, אולם ישנם גם כאלו שהם ללא חשש חילול שבת ח"ו, כיון שאין כל השפעה בפעולת המשתמש בברז המים.
ע"כ ע"פ דעת מו"ר מרן פוסק הדור **רבינו שמואל הלוי וואזנר שליט"א** בוודאי יש להשתמש בהתקן זה שהוא ללא חשש חילול שבת, ובזכות שמירת שבת כחלכתה נוכח להגאל בקרוב, אכ"י.

וע"ז באעתי"ח

אשר ק"ל

מזקד: 0722-164422

פקס: 03-6569990

מייל: info@mishmeret7.co.il